

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	СИЛАБУС навчальної дисципліни
	БЕЗПЕКА ПРАЦІ
	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 015 Професійна освіта (Охорона праці) Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Охорона праці) Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський) Дні занять та консультацій: <i>згідно з розкладом</i> Рік навчання: 2-й Семестр: 3-й Кількість кредитів: 3
	Викладачі: Федько Світлана Олександрівна: кандидат технічних наук, викладач Електронна пошта: svetlanafedko49@gmail.com

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних дисциплін

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Голова циклової комісії
педагогічних дисциплін

_____ (підпис) _____ (ПІБ)
“ ” _____ 20__ року

Голова робочої групи
(гарант освітньо-професійної програми)

_____ (підпис) _____ (ПІБ)
“ ” _____ 20__ року

1. Опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи найбільш загальних знань про безпеку праці, джерел існуючого впливу на працюючих виробничих процесів, середовища, обладнання та окремих інструментів праці; опанування професійних компетентностей для вчасного реагування на питання безпеки та охорони праці для збереження працездатності і здоров'я працюючих.

Завдання: послідовне вивчення теоретичних основ та характеру впливу шкідливих і небезпечних чинників впливу сучасного виробництва, а також набуття практичних навичок та передових технологій захисту від них; впровадження упереджувальних заходів та засобів безпеки праці на виробництві і в побуті.

Предметом навчальної дисципліни є дослідження та ідентифікація основних виробничих небезпек, організаційно-технічних та психофізіологічних методів захисту професійної безпеки, підвищення відповідальності працюючих за особисту та колективну безпеку.

Пререквізити: передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з безпеки життєдіяльності, екології, основ фізіології і психології праці, ергономіки, статистики тощо.

Постреквізити: знання, отримані при вивченні навчальної дисципліни можуть бути використані при вивченні дисциплін: Виробнича санітарія та гігієна праці, Пожежна безпека, Стандартизація та нормативно-технічне забезпечення, Експертиза та сертифікація умов з охорони праці, Системи управління охороною праці, Технологічна практика.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні, практичні та семінарські..

Форми та методи оцінювання:, письмовий контроль, усне опитування, тестовий контроль, залік.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
-----------------------------------	--

<p>Загальні компетентності</p>	<p>K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>K06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>K 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>K 08. Здатність працювати в команді.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності</p>	<p>K15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.</p> <p>K 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.</p> <p>K 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування.</p> <p>K 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.</p> <p>K 21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.</p> <p>K 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.</p>
	<p>Програмні результати навчання, визначені стандартом</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.</p> <p>ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.</p> <p>ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p>

При вивченні дисципліни «Безпека праці» **здобувач освіти повинен знати:**

- комплекс професійних знань з основ безпеки праці;
- сутність основних понять та категорій;
- аналіз чинників, що впливають на безпеку людини на виробництві;
- зміст ризиків, загроз і небезпек трудових процесів і виробничих систем під час виконання функціональних обов'язків.

Здобувач освіти повинен вміти:

- здійснювати системний аналіз вимог безпеки до технологічного та технічного обладнання і виробничих процесів;
- використовувати нормативні та законодавчі документи з безпеки праці;
- застосовувати методи і засоби забезпечення нормативних значень параметрів небезпечних та шкідливих факторів;
- визначати можливі загрози, ризики виникнення травмонебезпечних ситуацій, аварій і професійних захворювань;
- організовувати вирішення питань з безпеки людини у процесі трудової діяльності.

Вивчення даної дисципліни передбачає, окрім роботи з підручниками та навчальними посібниками, опрацювання основних законів які стосуються безпеки та охорони праці, постійної роботи з періодичною літературою та фаховими виданнями.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Лекції (ЛК): 23 годин

Практичні заняття (ПР): 16 годин

Самостійна робота (СР): 51 годин

3. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання/ Форми контролю
	2 курс, 3 семестр		
	Змістовний модуль 1		
1	Тема 1. Об'єктивна необхідність вивчення курсу Безпека праці (БП).	Цілі, завдання та предмет курсу. Логіко-структурна схема побудови тем курсу та методологічні особливості їх викладання. Види аудиторних занять, організація самостійної роботи студентів, форми контролю. Система оцінки поточних та засвоєних знань.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

		Використання в навчальному процесі підручників, навчальних посібників, законодавчого та інструктивного матеріалу.	
2	Тема 2. Безпека праці-одна із найважливіших галузей практичної діяльності.	<p>Основні визначення процесу праці, як організованої (доцільної) діяльності, його виробничого середовища.</p> <p>Структурні складові процесу праці та їх загальна. Характеристика, чинники, оцінка впливу на БП.</p> <p>Сучасний рівень БП в умовах виробництва, особливості виробничої безпеки технологічного обладнання, робочого середовища.</p> <p>Безпека технологічних процесів (приклади). Актуальність проблеми безпеки праці на виробництві.</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3. Основні визначення та актуальність проблеми електробезпеки (електротравматизму).	<p>Визначення понять: електробезпека, травма, травматизм, установка, приміщення. Актуальність проблеми електробезпеки. Особливості електротравматизму. Електричний струм як чинник небезпеки. Дія впливу електричного струму на організм людини. Види та причини електротравм. Аналіз небезпеки ураження при дотику до струмопровідних частин різних видів електромереж. Земля як елемент електричної мережі. Напруга кроку. Класифікація приміщень за ступенем електробезпеки.</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
Змістовний модуль 2			
4	Тема 4. Система засобів і заходів зі зменшення небезпеки ураження електричним струмом.	<p>Система технічних засобів електробезпеки (ізоляція та недоступність струмопровідних частин; застосування і види блокування небезпеки).</p> <p>Сутність додаткових технічних заходів: захисне розділення електричних мереж, застосування малих напруг, компенсація ємкісної складової струму замикання на землю, вирівнювання потенціалів.</p> <p>Призначення, принцип дії, застосування захисного заземлення.</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

5	Тема 5. Організація безпечної експлуатації електроустановок.	<p>Види та зміст організаційних заходів безпеки електроробіт.</p> <p>Технічні заходи безпеки, загальна характеристика. Ізоляція електроустаткування.</p> <p>Вимоги до обслуговуючого персоналу, групи персоналу за електробезпекою, їх класифікація, (ДНАОП 0.00-1.21-98).</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
6	Тема 6. Головні правила при наданні допомоги потерпілому від струмопровідних частин.	<p>Перша (долікарська) допомога при ураженні електричним струмом. Визволення від електричного струму (напруга до 1000 В та понад 1000В).</p> <p>Правила надання допомоги потерпілому від струмопровідних частин при виконанні штучного дихання і зовнішнього масажу серця.</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
Змістовний модуль 3			
7	Тема 7. Безпека улаштування обладнання та експлуатації механізмів і машин.	<p>Вантажні та транспортувальні види машин і засобів, правила безпеки при їх експлуатації.</p> <p>Вимоги до конструкції машин і обладнання.</p> <p>Небезпечні зони обладнання.</p> <p>Огороджувальні і запобіжні пристрої. Їх призначення та види.</p> <p>Блокування обладнання та сигналізація. Призначення та різновиди.</p> <p>Підйомно-транспортувальні машини, механізми та пристрої.</p> <p>Вимоги безпеки.</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 8. Системи, що працюють під тиском. Правила безпеки.	<p>Класифікація, установка, реєстрація, обслуговування та технічне посвідчення посудин, що працюють під тиском.</p> <p>Загальні вимоги до апаратів та посудин, які працюють під тиском.</p> <p>Правила безпеки при експлуатації парових котлів, компресорних та холодильних установок.</p> <p>Правила безпеки при експлуатації стаціонарного обладнання: балонів, трубопроводів.</p> <p>Безпека при одержанні і використанні ацетилену.</p> <p>Запобігання вибуху газо-, паро- і пило-повітряних сумішей.</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 9. Безпека при виконанні вантажно-розвантажувальних	<p>Безпека вантажних і розвантажувальних робіт.</p> <p>Визначення, особливості та безпека підйомного та транспортного</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні

	робіт на транспорті.	обладнання. Види та характеристика експлуатації промислового транспорту (внутрішньозаводський, цеховий), правила безпеки.	завдання
			Залік

4. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці : підручник. Львів: УАД, 2006. 336 с
2. Геврик С.О., Сомар Г.В., Пешко Л.П. Техніка безпеки : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Ельга, 2006. 316 с.
3. Охорона праці та промислова безпека : навч. посіб. / К. Н. Ткачук та ін., Київ: ___ 2009. – 252 с.
4. Пістун І.П. Охорона праці (практикум): навч. посіб. Львів: Тріада плюс, 2011. 436 с.

Допоміжні:

5. ДНАОП 1.1.10-1.07-01. Правила експлуатації електрозахисних засобів. Вид. офіц.. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України 05.06.2001 р. № 253.
6. НПАОП 0.00-4.01-08. Порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту. Вид. офіц.. Наказ Держгірпромнагляду від 24.03.2008 №53.
7. НПАОП 0.00-1.21-98 «Правила безпечної експлуатації електроустановок. Вид. офіц.. Наказ Держгірпромнагляду від 09.01.1998 № 4.

5. Політика дисципліни

- Порушення термінів виконання завдань та перескладання. Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.

- Політика щодо академічної доброчесності. Дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей, курсових проектів (робіт).

- Політика щодо відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. У зв'язку з відсутністю на заняттях з поважної причини (хвороба, стажування) навчання може здійснюватися із застосуванням дистанційних технологій навчання.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять у вигляді опитування, тестування, вирішення задач, а також виконання комплексної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за виконання одного завдання

1. Практичне завдання – 5 балів
2. Семінарське завдання – 5 балів
3. Тематичний контроль (тест) – 10 балів
4. Комплексна контрольна робота – 35 балів

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за поточний контроль

Показники	Кількість завдань	Сума балів
1. Виконання семінарських завдань	3	15
2. Виконання практичних завдань	4	20
3. Тематичний контроль (тест)	3	30
4. Виконання комплексної контрольної роботи	1	35
Разом		100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою	зараховано	відмінно

		викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.		
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		задовільно
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності;	не зараховано з можливістю	незадовільно

		слабко орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	повторного складання	
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	